

Ülar Mark.

07.02.2026

THE EXTENT OF THE HANSA

about 1400

Scale 1:9000000

0 50 100 150 200 English Miles
0 50 100 150 200 Kilometres

Groups of Hansa Towns:

Wendish	Markgravian
Pomeranian	Saxon
Prussian	Westphalian
Lithuanian	Lower Rhine
Swedish	Dutch
	at the English Sea

The foreign ships of the Hansa are underlined twice with red, the natives are underlined once. The names of towns not belonging to the Hanseatic League are printed in smaller type.

Hansa

Map of limits of Hanseatic League c. 1400

- Kes leidis maja? Maja leidis kelle?
- Sisemine hääl: Ole võimeline nautima ajaloolist ilu
- ...
- Otsin probleemi
- Lahendan probleemi

LAHEMAA NATIONAL PARK

- Boundary of Lahemaa National Park
- Boundary of protected area
- Strict Nature Reserve
- Special Management Zone
- Prohibition of movement
- Forest, scrub / State forest
- Mire, marshy terrain, bog
- Harbour
- Church
- Lighthouse
- Distance (km)
- RMK hiking route
- Study and hiking trail
- Cycling trail
- Campfire site
- Campsite
- Rest stop
- Observation tower
- Rental hut
- Visitor centre
- Parking area

Tallinn 18 km

Rakvere 12 km

Natturi küla

Mardi talu

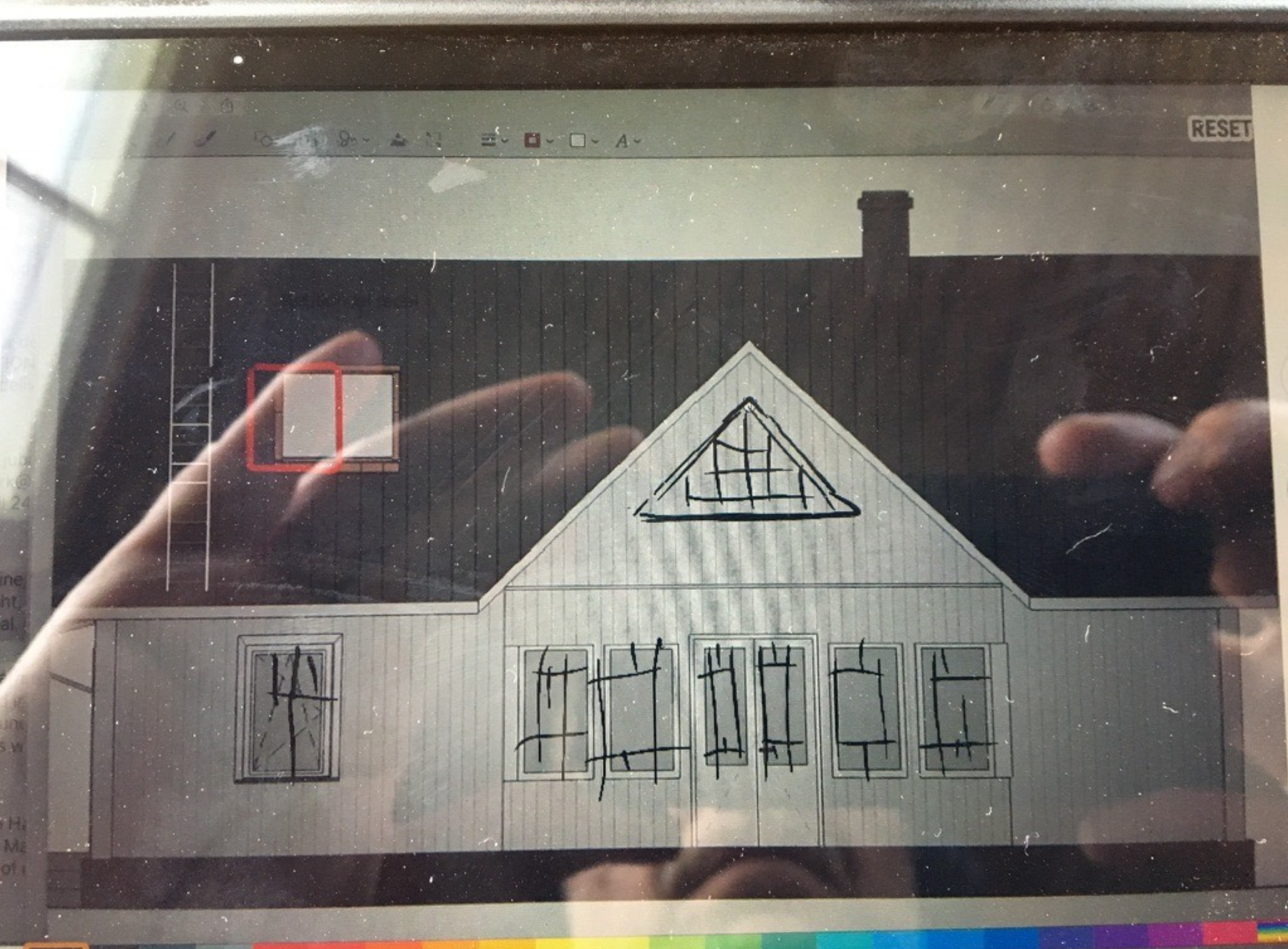

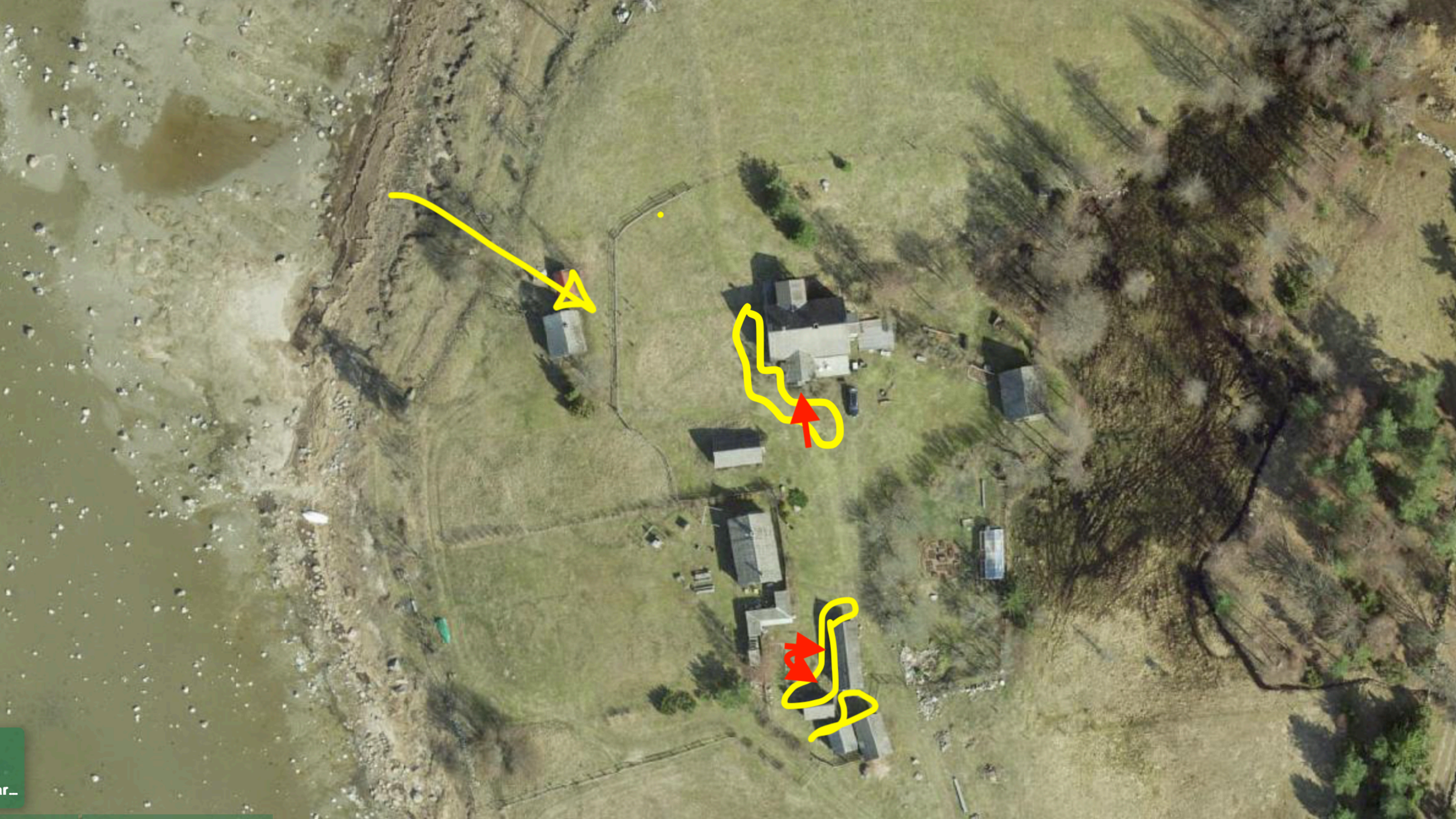

“Geomeetria ja maastikud ei ole üksteisest sõltumatud, vaid suhtuvad üksteisesse nagu lähtepunkt ja protsess. See geomeetria on abstraktsioon, nagu matemaatiline valem.” A.Pärt

protseduurid

Top view

2021-04-02_mardi kasvuhoone ja peenar - SketchUp Pro 2021

Orbit

küün

küün

engraving outside 1868

engraving inside 1867

engraving outside 1868

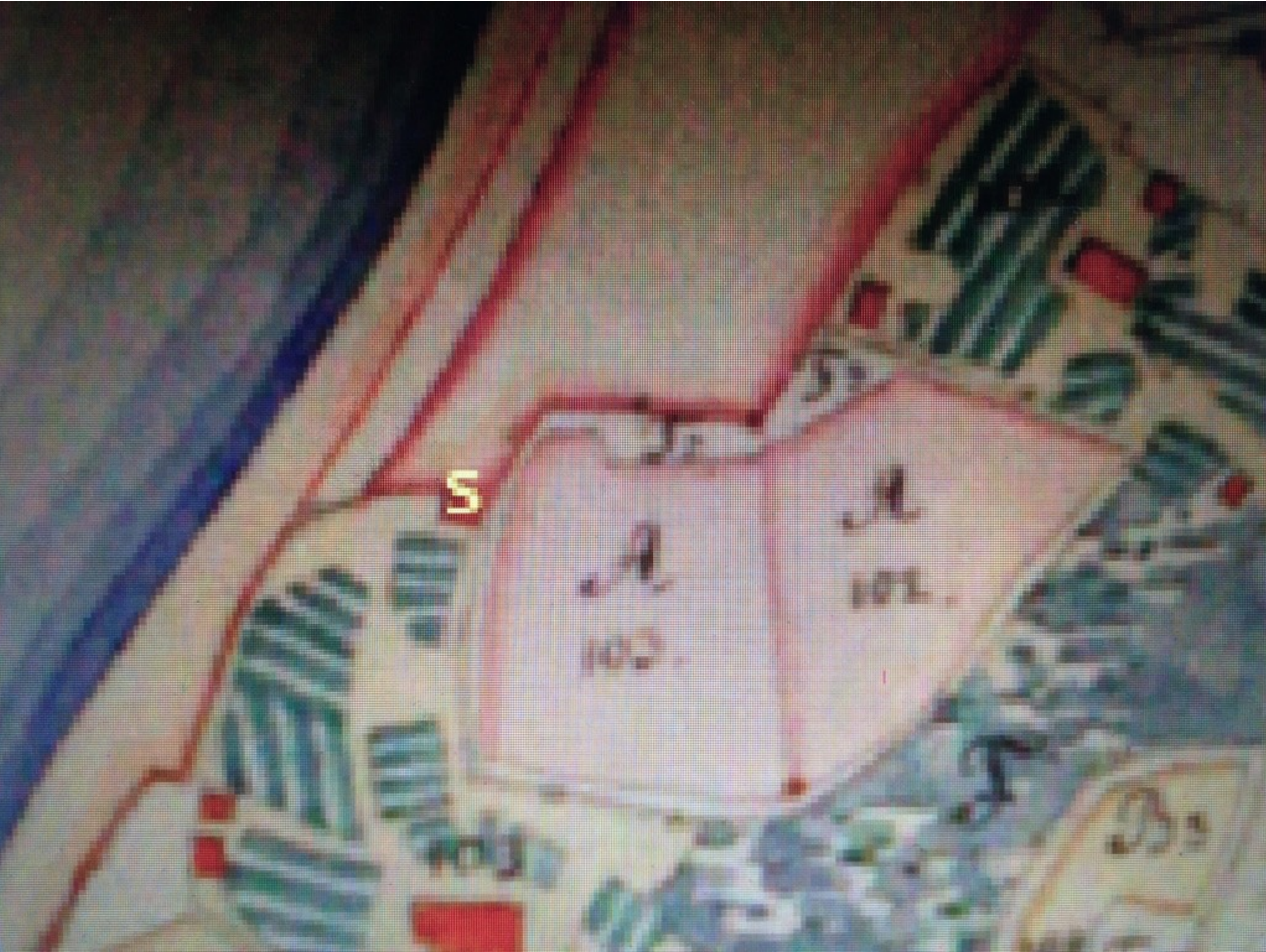
born
1968

engraving inside 1867

born
1967

saun

saun

saun

saun

Natturi 555 ehk pasunahelidest svingini

Kui Viljandi ansambel SP Swing 20. juuli õhtul Natturi külas pil- lidele hääled sisse pani ja rahva tantsule kutsus, oli Natturi kü- lapäev juba mõnda aega kest- nud. 555 sünnipäev on vägev number ja seda lahjalt tähistada olnuks üsna rumal. Sestap peabki alustama algusest.

MIS KÜLAVANEM SEE ILMA PASUNATA...

Natturilaste ja nende külaliste omavahelistes juttudes räägi- takse sageli viie aasta tagusest meeleolukast 550. sünnipäe- vast. Egas tänavune külapäev saanud kehvem olla. Et mitu pead on ikka mitu pead, kirju- tati kevadel ühisel talgupäeval üles mõned plaanid, kuidas see- kordne pidu võiks välja näha, ja taludele jaotati esialgsed üles- anded. Ettevalmistus võis alata. Kellelgi tuli pähe mõte, et küla- vanem võiks kõiki pidupäeva varahommikul pasunahelidega äratada. Egas me arvanud, et Enn Palmets sellest ideest kohe kinni haarab, aga haaras! Nagu nüüd kõik aru võivad saada, är- kas küla Ennu pasunahelide saatel kell kaheksa ja pidupäev oligi alanud.

MIS KÜLA SEE ILMA OMA LIPUTA...

Kui eelmist, 550. sünnipäeva jäi meenutama teeäärne küla- kivi kirjaga „Natturi 1464“, siis tänavu otsustati muretseda ka oma lipp. Mõeldud, tehtud! Facebooki Natturi lehel välja- kuulutatud konkursile laekus mitmeid kavandeid, mille seast osutus populaarseimaks lipp, millel kõikide meie suitsude

Foto: Anu Hall

peremärgid. 19. juulil õnnistas Esku kabelis lipu Haljala koguduse õpetaja Urmas Karileet. Siinkohal kuuluvad tänusõnad Ulvi Koovile, kes lipu valmimi- sel silma peal hoidis. Aitäh ka vallavalitsusele, kes lipuvarda soetamist rahaliselt toetas.

MIS PAIK SEE ILMA OMA LAULUTA...

20. juuli südapäeval kogunesid sünnipäevalised Natturi neem- rande, kus ootamas oli ülakülaharvas oma sõõgi- ja joogiüllatustega. Peelmise päe- val õnnistatud lipp rulliti lahti, usaldati peoväljakule jõudmise- ni laste kätte ja kõik pidulised laulsid esivanemate kombel pikka regilaulu, mille allakirju- tanu küla juubeliks lõi. Järgnes

lärmakas rongkäik alakülla. Ikka nii, et külvanev oma pa- sunaga ees ja ülejäänud selts- kond rõõmsalt järel.

MIS AASTAPÄEV SEE ILMA AMETLIKU OSATA...

Natturi külapäeva avamisel Siim- mu talu platsil võtsid sõna kü- lavanem Enn Palmets ja Haljala valla volikogu esimees Vello Väinsalu. Lipu heiskamise au kuulus küla eakamale esindaja- le Lilli Saksale. Samal ajal kõlas laul „Mu süda, ärka üles“ Kärt Tomingase ja tema heade kaas- laste esituses.

MIS KOKKUTULEK SEE ILMA SPORDIVÕISTLUSTETA...

Et terve vaim ja terve keha tea- tavasti kokku kuuluvad, järg- nesid spordivõistlused. Oma- vahel võtsid mõõtu nii lapsed kui täiskasvanud, kelle puhul lapsemeelsus ainult kasuks tuli. Vältimaks tõsiseid spor- ditraumasid, viis Anu Hall läbi meeleoluka eelsoojenduse ja võistkondlikud jõukatsumised võisidki alata. Lapsed nauti- sid aardejahti ja teisi vahvaid sportlikke mänge, mille orga- niseerisid lisaks Anule Kätlin Lepa ning Mari Viikman, ja siis asusid end proovile panema täiskasvanud. Vaatamata sellele, et Jane ja Tiit Pregel ning Antti Kilk olid spordiprogrammi val- linud nn kiiksuga alad, võtsid osalejad asja väga tõsiselt ja kõik olid innukalt oma võist- konna eest väljas. Eriti popula- laarne oli Natturi külapidude

saatis Külli-Katri Esken. Kont- serdil kuulnud laulude sõnad olid palsamiks iga luulesõbra hingele ja näitlejaks õppinud lauljatar võlus kuulajaid oma- pärase muusikalise minieten- dusega.

Veel said kõik soovijad oma teadmised proovile panna, kui Roberta Mark viis läbi erakord- selt lõbusa ja üllatusi paku- va mälumängu. Sellest võtsid kõik – nii teadjad kui vastuseid kuuldes teadjaks sajad.

Kohalolijad kirjutasid Kati Leete initsiaalidele oma nimed kaskede vahele tõmmatud kile- dele, mis jäid meenutama neid armsaid inimesi, kellele Natturi 555. sünnipäev polnuks selline, nagu see oli. Performance mis- sugune!

Siis pääses lavale ka Viljandi ansambel, kes hoolitses jala- keerutuse eest ja kellest loo alguses juttu tegi. Svingihelid kestsid öiste tundideni. Oli väga tore pidu. Aitäh kõigile, kes kü- lapäeva õnnestumisele kaasa aitasid!

MIS KIRJATÜKK SEE ILMA EPILOOGITA...

Oma tervituskõnes ütles Vello Väinsalu, et kui meie küla elanikud tahaksid järgmist ai- nult number viitega tähistatud sünnipäeva tähistada, peaks ootama „kõigest“ 5000 aastat... Natturilased otsustasid siiski tunduvalt varem kehtestada. Eks ikka juba tänava augusti- kuu lõpus iga-aastasel tradit- sioonilisel muinastulede ööl. Kohtumiseni, armas Natturi rahvas!

the Talpsepp

MÕNE REAGA

Haljala Valla sõnumid tiraaž väheneb

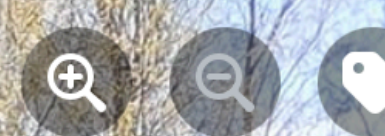
Alevikuvananema 100

Muinastulede öö

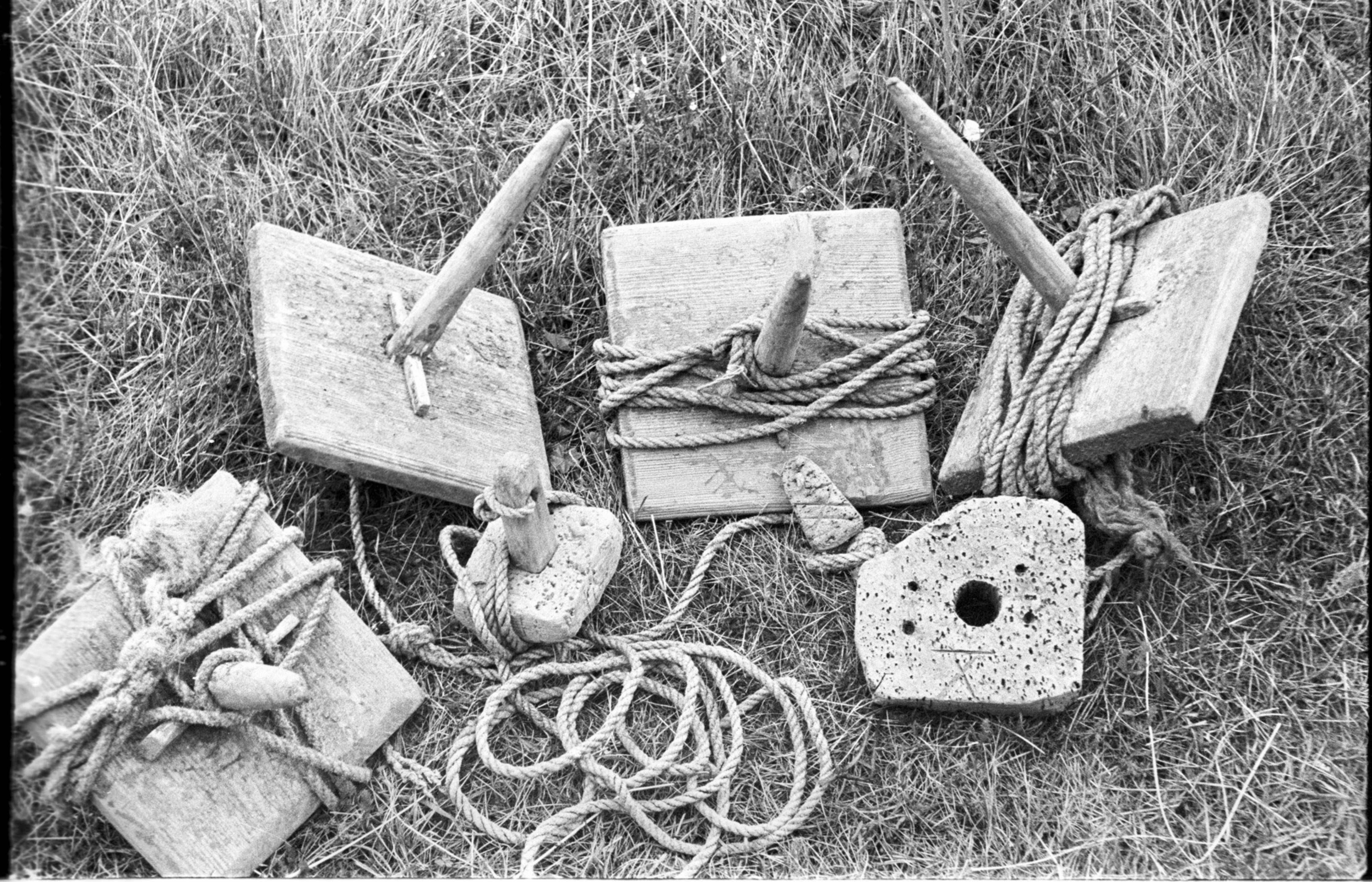

Natturi MTÜ

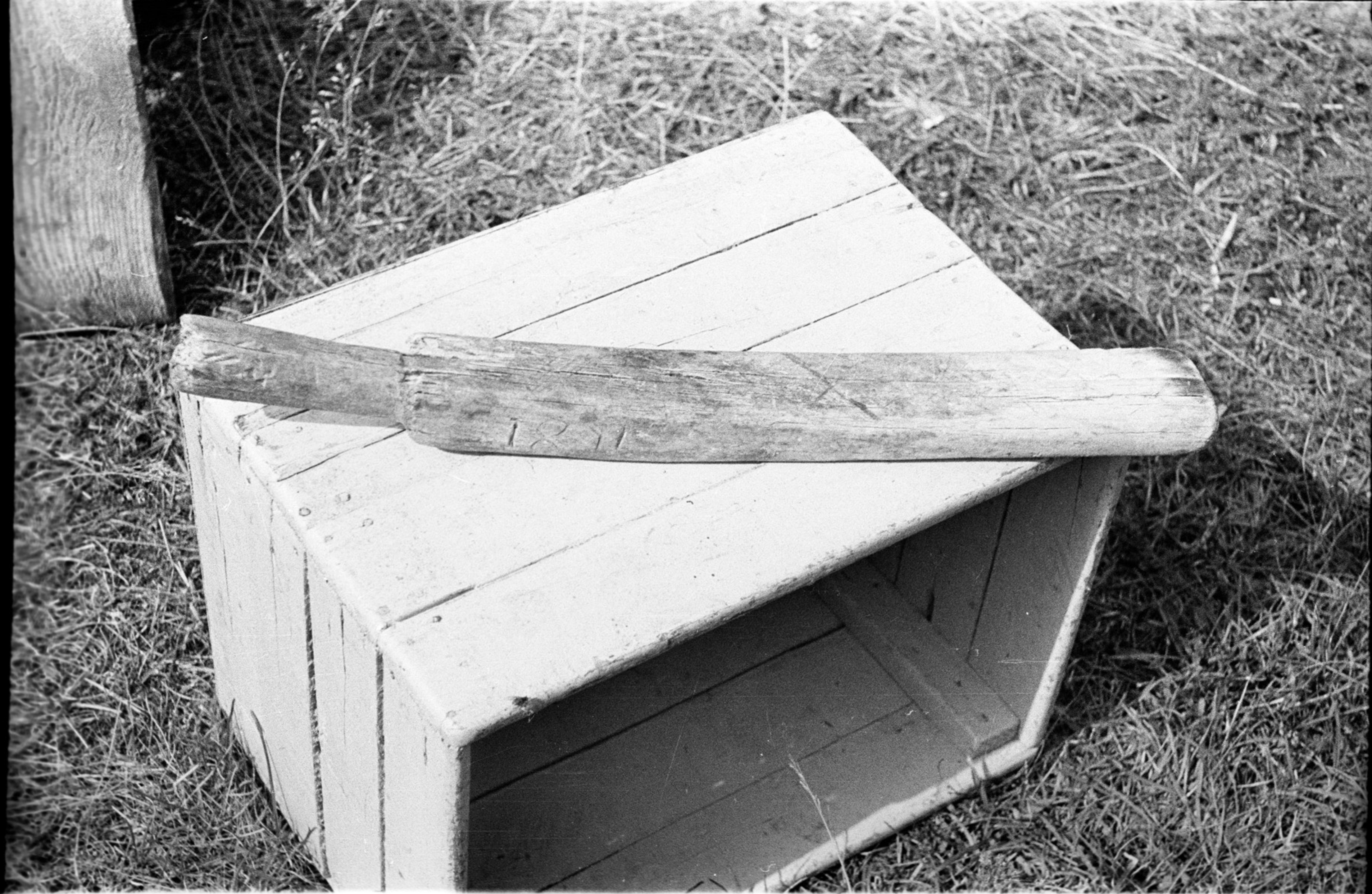

1811

1857

950

7/11

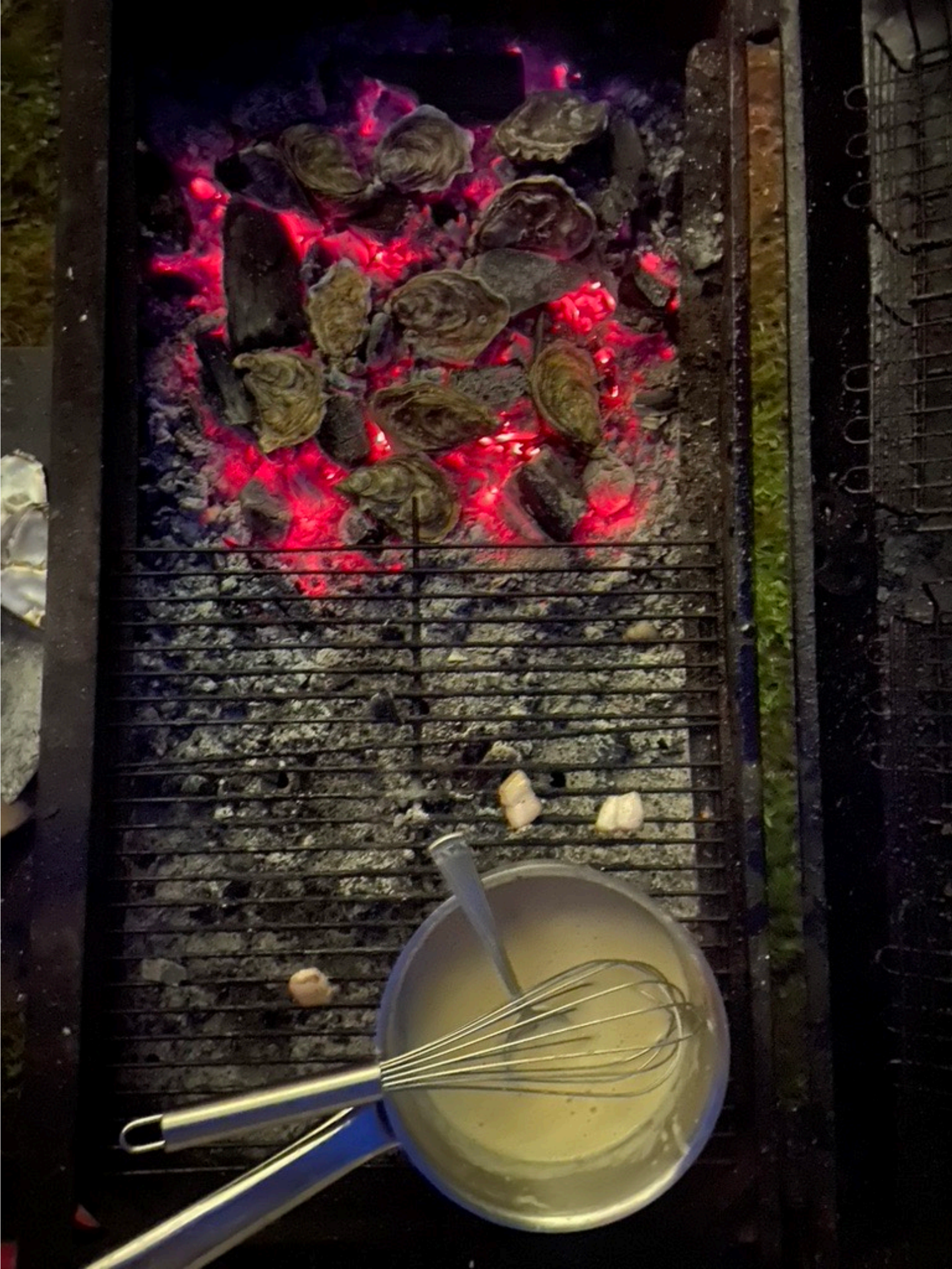

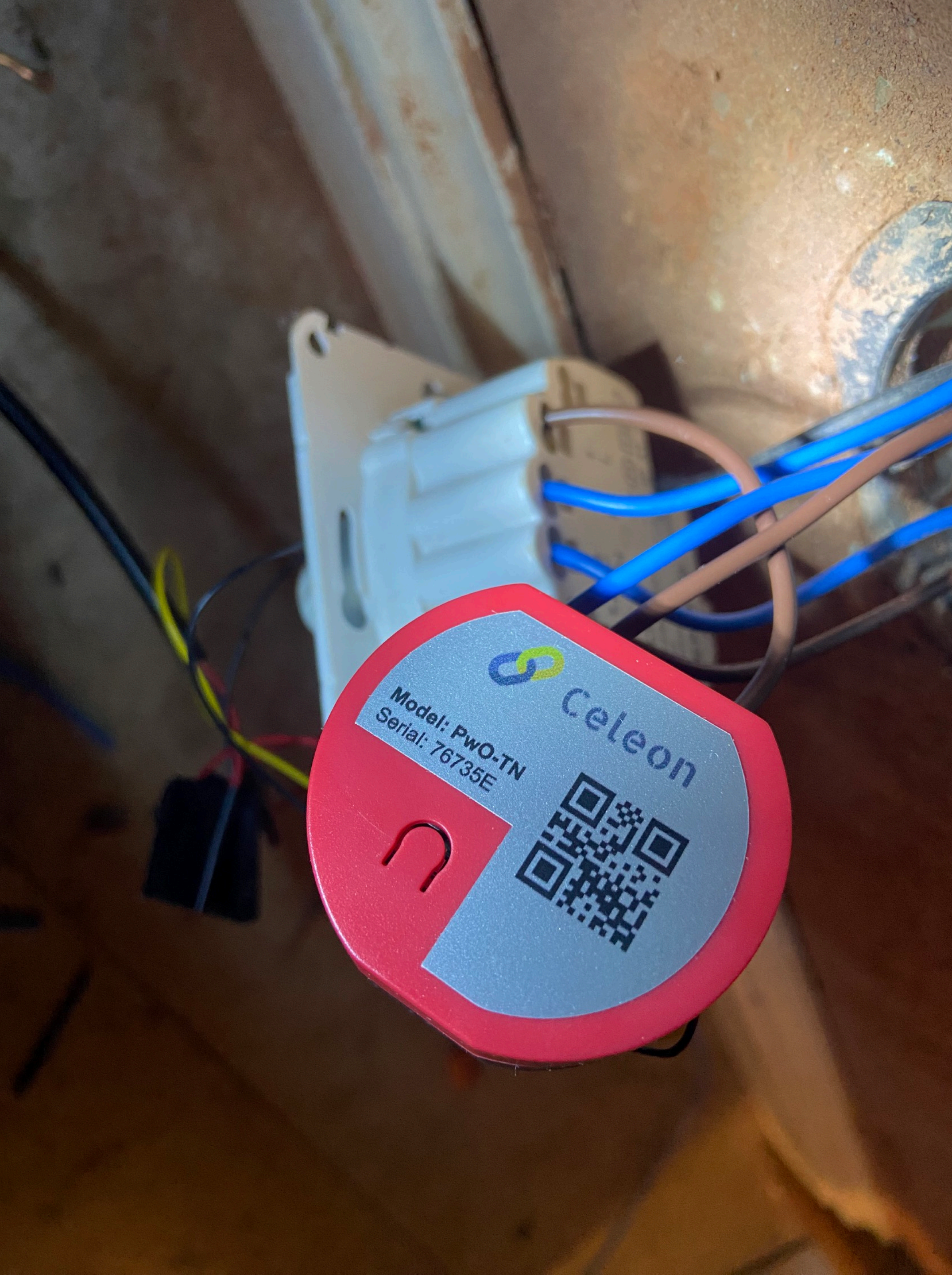

Peeter Erss
Vanad paadi- ja võrgukuurid Lääne-Virumaal, Natturi külas. 1974
[Eesti Meremuuseum MM F 835/3](#)

Aitäh!

